

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak. Nyilttár példára 20 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap. Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Feladószerkesztő: DÉKÁNY MIHÁLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.	Kiadó és lejtulajdonos: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	---

A herekosz elleni védekezésről.

Napjainkban nemcsak vármegyénk területén, de általában az egész országban napról-napra kisebb lesz a természetes kaszálóterület. A régi jó világban gazdáink nem igen szűkölködtek szénában, volt elég. Gazdáinknak nem kellett aggódní, nem okozott fejlődést az állatok takarmányozása. Sokszor az új boglyák még ott találták a szérüs-kerlben az ót.

Lassanként megváltoztak a viszonyok. A kaszáló és legelőterületek föl lettek törve, a szénakazlak mindig kisebbek-kisebbek lettek. A »Csákó« a vásárra került, mert a »Bimbónak« is nehéz egész télen takarmányt adni.

A mindinkább súlyosbodó szükség rászorította gazdáinkat a mesterséges takarmánytermelésre és ma már ennélkül a legkisebb gazda sem szerepelhet. A sokféle mesterséges takarmányok között legnagyobb szerepe van a lóherének és lucernának. Ezeket egyformán megtaláljuk a kiszgazda pár holdacsakáján éppen úgy, mint az uradalmak mértőldekre terjedő földjein.

A herefélék igen jó, s a mi fő, sok takarmányt adnak, különösen ha egy kicsit a kedvében járnak. A gazda mindenképp megvolna vele elégedve, csak ne lenne az az átkozott »kosz«, amelyik a kerésből már az első évben elperel egy pár, a többi évben mindinkább növekedő és szaporodó foltot.

A kiszgazda már szinte elengedhetetlennek tartja a herésben a messzire sárguló foltokat, amelytől sok ember szerint, nem is lehet megszabadulni.

Ismerkedjünk tehát meg ezzel a kellemetlen baráttal, amelyet szép sárga színe miatt »arankának« is hívnak, s talán rájövünk, hogy egy kis utánjárással megszabadulhatunk tőle.

Ha valaki egy arankás foltról abban az időben, amikor a here és lucerna kezd magzani, fölvesz egynehány arankás szálat, mindjárt fel fog neki tűnni, hogy az arankának is van magtokja. Ebben vannak az agyag színéhez hasonló, kisebb-nagyobb arankamagvak. Mikor aztán a herét és lucernát csepöljük, ugyanakkor kicsépeztük az arankamagvat is.

A következő évben ez vetéskor a here és lucernamaggal együtt a földbe kerül.

Az arankamag együtt kel ki a herefélék magvaival, de gyökereket nem bocsát a földbe, hanem a növekedő here és lucerna szárán csavarodva finom vékony gyökereit ezekben eresztí és úgy táplálkozik. Ezért nevezzük »élősködő«-nek. Olyan ez, mint az állaton élősködő féreg.

Bizonyára láttak már szíves olvasóim egy olyan borjut, amelyet téli időben az élősdiék meglepnek. Ez a szegény jószág folytonosan romlik, bármilyen jó takarmányon tartjuk is.

Igy van a here és lucerna az aranká-

val. Lehet az bármilyen jó földben, ha az aranka rákerült, elsziv tőle minden táplálékot és a szegény növény lassanként elpusztul.

Az volna már most a kérdés: mit kell tennünk, hogy az arankától here és lucernavetéseinket megszabadítsuk?

Első sorban minden körülmények között arankamentes here és lucernamagot kell vetni.

A kiszgazda az ő heremag szükségletét rendesen a legközelebbi városban szerzi be, a hol az illető kereskedő az egy-két kilogramnyi magot egy nyitott zsákból méri ki neki. Égre-földre bizonyítja a mag arankamentességét, sőt nagyobb biztonság kedvéért mutat is egy kemény papirdarabkát, amely a zsákban volt és egy állami magvizsgáló állomás arankamentességét igazoló bárcája.

Tapasztalatból mondhatom, 10 kereskedő közül kilenc föltétlenül megcsalja a gazgát, vagy tudva, vagy öntudatlanul. Egy ilyen bárcával, volt már í eset, évekig árult egy kereskedő heremagot, pedig az csak egy zsák, legföljebb egy métermássa mag arankamentességét igazolja.

Mikor a gazda csalódását észreveszi, már késő. Pedig ezen a bajon igen könnyen lehet segíteni, hogy mily uton-módon, azt a jövő számban mondom el.

SENTEH DEZSŐ, gazd. snakt. (Folytatás következik).

T A R C A.

A fekete kutya.

— Pakots József. —

A társaság nagyon vidám volt. Hardy, a hatalmas termetű, vad képtű orvos vigyorogva mutatott a nagy sárga szemfogait, amelyek különös, kusza vonású, arcának valami ragadozó szerű kifejezést adtak.

— Szent Eszkuhápra mondom, nincs igazatok! — jelentette Hardy széles mosolylyal.

Lavoczky lovag, a cseh bérlő, aki valamikor katonatiszt volt, idegesen kapott a bal oldalához, mintha a kardjára akarna ütni, ami — nincs.

— Ne, ne Fránci, így ne beszélj! Tudod, hogy én kényes ember vagyok. Nem szeretem, ha meghazudolnak! A tisztí kardbojt, amelyet viseltem . . .

A derék cseh lovag nem folytathatta, mert szavai elveszték a társaság hangos kacagásában.

— Hagyd el, ismerjük már a folytatást!

A sárgafogu Hardy pedig nyomatékosan ismételte meg: — Nincs igazatok! — De miért? — vetette föl a kérdést hirtelen a komoly Pető tanár. — Bizonyíts! Halljuk az érveidet.

— Minden érvem csak egy: nem értitek ti ezt a dolgot. Laikusok vagytok hozzá.

Ekkor mély gordonka hangján megszólalt az ügyvéd, Lárís doktor, az országos híró kriminálalista:

— Már pedig én nem hiszek az elméletedben, kedves Hardy barátom. Egészséges, ép eszű, ép lelkű embert nem nem ronthat semmiféle képzelődés. A természetben nincsenek rejtélyek, mindennek van oka-foka s csak vén asszonyok hisznek a titokzatos hatalmokban. Csak idegyőnge ember lehet az, akinek életrendjében, gondolkodásában valami változást tud előidézni a képzelődés. Egészséges embernek nincsenek agyrémei.

— Bravó, bravó! — tapsolt lelkesen a Lárís beszédére Lavoczki, a cseh lovag.

Pető tanár is helyeslőleg bólintgatta a fejét, a mi a sárgafogu Hardyt dühbe hozta.

— Ostobák vagytok! — harsogta haragosan és minden szó recsegve süvített ki a ritka sárgafogai között. — Ostobák vagytok. Sohse foglalkoztok ezzel a kérdéssel és mégis véleményt nyilvánítottok. Én orvostudományi kísérleteket tettem és mondhatom, hogy nincs kutyából dolog a képzelődésnél. Láttatok beteg tyukot? Amikor leeresztí a szárnyait és a szemhéjai ráborulnak a szemére. A képzelődés hatása alatt ilyen beteg tyuk lesz az oroszlán is.

Lavoczki, a cseh lovag fölemelte a hosszú, sovány kezét és gondolkodva ütötte föl a mutató ujját.

— Na, na! Mond valamit ez a Hardy. A derék Lavoczkinál mindig annak volt igaz, aki utóljára beszélt.

Hardy doktor most már lelkesebben folytatta:

— Szent Eszkuhápra mondom, fiuk, hogy nem tréfa dolog ez. Eseteim voltak . . .

— Halljuk, halljuk! — lelkesedett most már Lavoczki.

A sárgafogu doktor ravaszul mosolygott.

— Hogy mindjárt a legközelebbi példával kezdjem — mondotta — itt van a Lavoczky. Ó katonatiszt volt s olyan nagy a képzelődés ereje nála, hogy időnkint ráút az oldalára. Azt hiszi, ott lóg még a kardja.

— Na! na! Ferfluchter Kerl! — dühöngött a cseh lovag. — Csak semmi tréfa.

— Hát jó. Elmondok egy komoly esetet. Van nekem egy barátom. Itt lakik a közelben, a pusztáján. A nevét tán hallottátok már. Bándynak hívják. Három év előtt költözött ide, de nem mutogatja magát az embereknek. Iskolapajtások voltunk, onnan ismerjük egymást. Jőideig nem hallottam róla, egyszer csak valami veszett kriminális ügy kapcsán az újságokban olvastam egy különös dologról. Agyonlőtte a feleségét.

— Igen, igen, emlékszem az esetre — szakitotta félbe a sárga fogu orvos elbeszélését Lárís doktor, az országos híró kriminálalista. — Az asszony megcsalta Bándyt. A Bándy öccsével az esküdtszék a gyilkos férjet fölmentette. Igen, igen. Ebben az egész ügyben engem az öccs érdekelt legjobban. Az egy komplikált lelkű, gonosz ember lehet.

— Szóval — vette föl elbeszélésének fonálát Hardy doktor — ez a Bándy rendkívül szerencsétlen ember. Fél esztendő előtt egyszer csak sürgősen hívtak engem a pusztájára. Éjnek idején. Kocsira ültem és kimentem hozzá. Már messziről lövések durranása hangzott felém a kastélya felől. A darabant, aki értem jött, így szólott a kocsisomhoz:

— Hajts on a kastély háta mögé, mert kü-

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXIII-ik évfolyam IV-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjen. Tisztelettel a **KIADÓHIVATAL.**

— **Okt. 4-én** a király nevenapját az idén is a szokásos kegyelettel ünnepelték meg Csáktornya. A középületeken a nemzeti trikolor lengett s délelőtt 9 órakor ünnepi istentisztelet volt a római katolikus templomban. Az ünnepi misét Varga Volfgang szentferencrendi áldozár, hitoktató mondotta és jelen voltak rajta: az V-ik uhlánus ezred Csáktornya állomásozó tisztjei, a járási hatóság, Csáktornya nagyközség előjárósága, a járásbíró, az iskolák zászlók alatt tanítóik, illetőleg tanáraik vezetésével, testületek s magánosok nagyszámban.

— **Nyugalomba helyezés.** A megyei törvényhatóság legutóbbi közgyűlése alkalmával nyugalomba helyezte Tivadar Ferenc dekanoveci körjegyzőt. Kovács Rezső perlaki főszolgabíró szept. 29-én helyettesítette a nyugalomba vonuló helyébe Brenner Mihály segédjegyzőt az egybehívott képviselőtestületi ülésen, hol meleg szavakban fejtezte ki elismerését Tivadar Ferenc 42 évi hű, becsületes és mindig magyar érzésű működéséért. Utánna a képviselőtestület nevében Ehrenreich Nándor dekanoveci plébános bucsúzott el a szeretett jegyzőtől. Könny csillogott a jelen voltak szemében, s a távozó jegyző hangos zokogás között elcsukló szavakkal bucsúzott el a községitől.

— **Sorozások a csáktornyai járásban.** Mint már megírtuk, a folyó 1906-ik évi rendes katonai sorozások a csáktornyai járásban október hó 29-én és azt követő napokon lesznek. Ezen újoncállítás az 1885, 1884, 1883 években született hadkötelesek lesznek sorozva. Még pedig: okt. 29-én a Csáktornya nagyközségi, és a drávacsányi jegyzőségbeli; okt. 30-án a csáktornyavidéki és viziszentgyörgyi jegyzőségbeli; okt. 31-én

a Drávavásárhely nagyközségi és stridói jegyzőségbeli, nov. 2-án a felsőmihályfalvi, bottornyai és muraszterdahelyi jegyzőségbeli; nov. 3-án a beliczai, murasiklósi és muraszentmártoni jegyzőségbeli mindhárom korszakosztályba tartozó összes állítás kötelesek.

— **Kirendelés.** Földes Imre muraszentmártoni körjegyző állásáról önként lemondott. A választásig a jegyzői teendőket ellátására a járási főszolgabíró Marinovics Ferenc okleveles jegyzőt rendelte ki.

— **Záróra a fodrászoknál.** A csáktornyai borbélyok f. hó 1-én tartott értekezletükön elhatározták, hogy üzleteiket a szombat és ünnep előtti nap kivételével este 8 órakor, ünnepnapon déli 12 órakor zárják. Vasárnapon a törvény által meghatározott záróra tartatik be.

— **A póttartalékosok kártalanítása.** Az exlex alatt tényleges katonai szolgálatba hívott póttartalékosok egy részét kártalanítják a keresetvesztéséért. A törvényhozás erre a célra másfél millió koronát szavazott meg. A kormány a közigazgatási hatóságok révén mosi adalja ki az összeget. Csak azok kapnak kártalanítást, a kiknek családjait a család fő katonai szolgálatra való bevonulása anyagi romlásba kergette. Átlag 1 korona 60 fillér jut napi kárpótlásul, úgy, hogy ezek a szolgálatban töltött 185 napra tehát 296 koronát kapnak.

— **Zalamegyei Kör.** Szeptember 26-án tartotta a Zalamegyei Kör — alapszabályainak jóváhagyása után — I. rendes közgyűlését helyiségében, az Othlon kávéház (Kerepesi-ut 9/b.) külön termében, a tagok, vármegyénkbeli a fővárosba került egyetemi hallgatók és hivatalnokok, igen nagy érdeklődése és lelkesedése mellett. A különböző jelentések tudomásul vétele és a felmentvény megadása után az új tisztikart választották meg. Elnök lett egyhangulag: Havas Vilmos joghallgató. Megválasztottak: Rátkai Béla, Grünfeld Ferenc alelnökök, Svastics János vigalmi elnök, Ney aladár titkár, Spitzer Lajos főjegyző, Singer Jenő aljegyző, Neumann József pénztáros, Kovács Jenő háznagy, Gód Vilmos könyvtáros és 12 bizottsági tag.

Összejöveleiket minden szerdán este tartják fennfő helyiségükben.

— **Az árokba fulladt.** Özv. Molicz Józsefné szül. Verhár Mariska ráckanizsai lakosnő már régóta eszelős volt és szivgörcsökben szenvedett. Folyó hó 2-án d. u. 2 óra körül atyja házatól, hol állandóan tartzkodott, azzal távozott, hogy az erdőből fát visz haza. Estefelé azután az erdőből hazafelé tartó emberek azt jelentették az eszelős nő atyjának, hogy leányát az erdő melletti árokban levő csekély vízben megfulladva találták. Valószínű, hogy mikor az árkon haladt keresztül, elővette a szivgörcs és bele esett az árokba, miközben arccal fordulva a csekély vízbe, abba befulladt.

— **Szabályrendelet a községi illetőség megállapításához.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a f. évi szept. 10-én tartott rendes közgyűlésében a 133666/905 sz. belügyminiszteri rendeletnek megfelelőleg a községek lakóinak és a községi illetőségek megállapításához szükséges adatoknak a megállapítására „Szabályrendelet”-et alkotott, melynek hatálya a vármegye egész területére, tehát Zalaegerszeg és Nagykanizsa rendezett tanácsú városok területére is kiterjed és a jóváhagyás után 15 nap múlva lép érvénybe. A szabályrendelet a vármegyei hivatalos lap f. évi szept. 27-iki számában jelent meg egész terjedelmében s ellene október 4-től okt. 17-ig lehet föllebbezést előterjeszteni a vármegye alispánjánál.

— **Gazdák figyelmébe.** Az országos m. kir. növénytermelési kísérleti állomás a Zalavármegyei Gazdasági Egyesületnek 100—200 mázsa trágyagypszet bocsájt rendelkezésre, hogy azzal, a zalamegyei gazdákkal termelési kísérleteket végeztesen. Akik a termelési kísérletben részt venni óhajtanak, ebbeli szándékukat az egyesülethez mielőbb jelentésként be. A kísérletek céljából egy gazda számára 300 kilogramm gypszet bocsátanak rendelkezésére egy kat. hold betrágyázása. A hányzór a gazda több mint egy féle növényvel óhajt kísérletet végezni, annyiszor három mázsa gypszet adnak neki, ahányféle növényvel kísérletez. A trágyagypszet, amelynek elszállíthatását a jelent-

lőnben épen szembe kerülünk a bajjal. Még minket is lelő a nagyságos ur . . .

Végre bejutottam a kastélyba. Bándy az ebédőljében volt és az ablakon keresztül lövöldözgetett ki az éjszakába.

— Mit csinál? — kérdeztem tőle a háta mögött kerülve és szeliden a vállára téve a kezemet.

Rámnézett, valami rémületesen eszelős, félszék tekintet volt az, azután kimutatott a sötét puszta:

— Nem látod? a fekete kutya . . .

Nem értettem a dolgot. A fegyvert kivettem a kezéből, az ablakokat becsuktam, aztán óvatossággal, hogy fel ne izgassam, kérdőre fogtam. Az ott létem megnyugtatta és okosan, józanul beszélt.

Elmondta, hogy azon emlékezetes sorcsapás óta, amikor a feleségét elvesztette az esküdtzék a gyilkosság alól fölmentette, itt él a puszta. Dolgozik és felejtjen próbál. A harmadik héten, hogy ide költözött, egy este a földéről tért haza fegyverével a vállán, amikor az árokból hirtelen eléje ugrott egy hatalmas fekete kutya. Semmi különös nem volt abban s ő nyugodtan tovább ment. De a kutya nyomon követte. Már elérte a kastélyt s a hatalmas állat oda is követni akarta. Bosszantotta a dolog és a fegyvere agyával feléje sujtott. Nem talált és a kutya eltűnt. De egyuttal valami különös, emberi hangnak tetsző, gunyos kacagást hallott. Azóta, ha leszál az est, mindig megjelenik előtte a fekete kutya.

Ha a tálón jár, vagy a buzavetések között, hirtelen szétrnylik a vetés és fekete, lomha testűvel előbukkan az a csunya, utálatos állat. És ottromba testét maga után vonszolva, elkíséri hazá-

ig. Már félni kezdett tőle. Az az állat olybá tűnt föl neki, mintha valami gonosz szellem volna. Talán a megölt felesége küldte hozzá, hogy sirig kinozza. Egyszer rálőtt a kutyára. Láta felbukni és akkor, azt hitte, hogy végleg megszabadult tőle. Másnap már újra megjelent. Attól fogva bezárkózott a kastélyba. De hiába volt ez is. A fekete kutya azontul minden éjjel megjelent a kastély előtt és vonítani kezdett. És az éjszakáról — éjszakára ismétlődik. Ma is itt vonított az ablakai előtt, ezért lövöldözött ki, mint egy eszeveszett.

Eddig ért elbeszélésében ez a szerencsétlen Bándy. Ebben a pillanatban a pusztáról egy éies, hosszú, siró vonítás hangzott be a szobába. En is izgatottan ugrottam fel. De mikor láttam az én megingott lelkű emberem eltorzult arcát, erőt véve magamon mondtam:

— Ugyan, mi különös van ebben? Valami csatagoló juhász kutya lehet.

És azután csillapító szreket rendeltem neki. Azóta nem találkozott vele. Ennek már egy fél éve. Talán kigyógyult képzelődéséből az a szerencsétlen ember, mert azóta nem adott hirt magáról. En azt hiszem, a gyilkosság, a feleségének megölése zaklatta fel annyira a lélekállapotát s innen eredt ez a különös képzelődés, amibe bele is örülhetett volna.

Hardy doktor elhallgatott, Lavoczky lovag idegesen tütogette az oldalát, ahonnan hiányzott a kard.

És ebben a percben kinyílt a Hardy doktor szobájának ajtaja. Egy dult arcú, tébolyodott tekintetű ember rontott be, akinek látára a társaság tagjai ijedten ugráltak fel.

— Bándy! — kiáltott fel a sárgafogu orvos meglepődve.

A szerencsétlen ember szája görcsösen mozgott. Hőrgöve, nyöszörgöve dadogta:

— A fekete kutya . . .

És ekkor egy nagy fekete lomha állat ugrott be az ajtón. A társaságban megfagyott a vér. Az ijedség, a rémület első pillanatában Lárís doktor, a kriminalista fölragadt egy székét és rásujtott az állat fejére. A fekete kutya összeesett. Az ütés elkábította és fájdalmasan vonítani, üvöltöni kezdett.

Egy pillanat alatt történt ez. Bándy, a szerencsétlen ember lecsapott a kutyára. Megragadta a torkát, szorította tépte s miközben ajka szélén habot vert az örületes indulat, hőrgöcs, kiáltott, és átkozódott. Réműletes volt nézni ezt a viskódást. A kutya kétségbeesetten vergődött, csapkodta magát a padlóhoz s végre lomhán elnyúlt. Megdöglött. Bándy megüvegesedett szemmel, a száját tátogatva, halottféhéren nézte, aztán valami mély, belső tompa hangon kacagni kezdett. Megörült.

Bándyt az örültek házába szállították. A fekete kutya dolgában Lárís doktor, az országos híru kriminalista kért vizsgálatot, amelynek során különös eredményekre jutottak. A fekete kutya pokoli eszméjét a Bándy gonoszlelkű öcsöce találta ki, aki ismerte a bátyja exaltált lelkiületét s két év folyamán, amely alatt Bándy a pusztán lakott, négy fekete kutya is szerepelt, mint a Bándy rossz szelleme.

kező gazdáknak a kellő időben tudomására hozzák, Zalaegerszegen díjtalanul átvehető. Ha pedig a kísérletező gazdák a gypsznak állomásukon való átvételét óhajtják, úgy az Egerszegről való vasuti szállítást viselni tartoznak.

— **Eljegyzés.** Block László eszéki folyómmernök eljegyezte Bugalla Mátild kisasszony, muracsányi óvónót. — Szívből gratulálunk.

— **Aranyérem.** Mint a »Zentai Híradó«-ból értesülünk, a Zentán ez év szeptember 22—26-án rendezett országos jellegű baromfi kiállításon Sztráhia Testvérek csáktornyai baromfi-hizlalt és vadkiviteli cég is részt vett, mely alkalommal fennnevezett cég aranyéremmel és oklevéllel lett kitüntetve. — Őszintén örvendünk a sikernek.

— **A szélhámos.** A múlt héten egy veszedelmes szélhámost fogtak el Székesfehérváron. Knetsberger Lajos kiérdemesült urasági inast, aki csalt, ahol lehetett. Egyik fogása az volt, hogy főerdésznek adta ki magát s iskolás fia számára keresett helyet valamely ur családnál. Meg is alkudott annak rendje és módja szerint s azután beszélgetés közben előhozakodott a drágasággal. Rákerült a sor a túzifa drága voltára is. Erre már megjegyezte a főerdész ur, hogy a fa nem drága, csak ismerni kell a forrásokat. Neki például anyja fája van készletben, hogy erdei ölet házhoz szállítva 26 koronáért adhatja. Természetesen kapva-kapnak az alkalmon s a házigazda lefoglalozott egy csomó fát, sőt a jó forrást ismerőseinek is ajánlotta. A főerdész ur pedig felszedett egy csomó előleget s elutazott. A fa és a fiu azonban nem érkeztek meg. — Ezt a játékot végig csinálta az idegen a Dunántúl több városában, Zalamegyében is. Nem csak egyesek, hanem iskolák is rendeltek az olcsó fából s az inasfőerdész elvitte az előlegeket. — Egyik faluban pedig csereügyletbe bocsátkozott. A vendéglősnének, akinél megszállt, volt valami csinos ékszerszere, amelyet elcserélt egy szép aranyláncért. A lánc testvérek között megér husz fillért. — A szélhámost elfogták ugyan, de a károsultak bottal üthetik a pénzük nyomát.

— **Az építő-ipari tanfolyamra** a budapesti m. kir. állami felső építő-ipariskolában (Budapest, VII. ker. Csömöri-ut 74 sz.) a beiratások október 20-tól 29-ig lesznek a köznapokon este 6 órától 7-ig, vasárnap d. e. 10 órától 12-ig.

A tanfolyam négy teli félévre terjed, a tanítás évenként november 3-tól március végéig tart.

A tanfolyamot végzett tanulók — ez idő szerint — abban az esetben, ha az illető iparág terén legalább öt évi gyakorlatot tudnak felmutatni, a kőműves, a kőfaragó vagy az ács mesterséget önállóan gyakorolhatják.

Tanulólul felvétetnek a 15 évet betöltött, erős egészséges testi szervezetű kőműves, kőfaragó és ács tanoncok és segédek, a kik folyékonyan és helyesen írni, olvasni és számolni tudnak s a nevezett iparágakban gyakorlatilag foglalkoztak legalább egy építkezési időszak alatt.

A jelentkezésnél szükséges iratok:

1. Keresztlevél, vagy születési bizonyítvány.
2. Az elvégzett összes iskolákról szóló bizonyítványok,
3. Az elsőfoku iparhatóság által hitelesített bizonyítvány a gyakorlati működésről,

4. Ujraoltási bizonyítvány,

5. Erkölcsei bizonyítvány.

Lefizetendő díjak: beiratási díj 4 kor., tandíj 20 kor., szertári biztosíték 4 kor.

A második, harmad- és negyedik évfolyamra jelentkező tanulók levélben is irakozhatnak a bizonyítványok és díjak beküldése mellett.

Az igazgatóság készséggel ad bővebb felvilágosítást. —

— **A vén betyár.** Híres betyár volt valamikor Zalavármegyében Oroszlán Pali, aki Savanyu Józsi bandájában kezdte a mestersegét, később azonban önállóította magát és a saját neve alatt dolgozott. Sok bűn terhelt a lelkiismeretét. Amikor elfogták, elítélték 20 esztendőre. A munkácsi fegyházban töltötte az idejét. A betyár virtus azonban itt sem hagyta nyugodni. Nem tetszett neki a rabkoszt s fellázította a fegyenceket. A rablázadást leverték s Oroszlán Pali, mint felbujtót és főcinkost elítélték életfogytig tartó fegyházra. Átszállították az illavai fegyházba. A betyár összesen 35 évig volt elzárva a világól, míg végre feltételes szabadságra bocsátották. Megtört, ősz, vén ember lett a rablóból. Azt hitték, hogy megmarad a becsület utján. Oroszlán Pali hazajött Novába s egy ideig tisztességesen viselte magát. De nem sokáig tetszett neki a tétlen élet. Titokban bandát szervezett, fegyvereket szerezett s egy sötét éjszakán kiállt az országuatra. Utónálló lett megint. A balsors két bagodi paraszt embert vezetett az erdőn keresztül. Oroszlán Pali a bokrok között leskelődött s eléjük toppant az utasoknak úgy, ahogy régen szokta: Pénzt vagy életet. A rab'ok kezében töltött revolver volt, szemében villogot a kegyetlen vérszomj. A két fejtelen ember megijedt, de nem vesztették el lélekjelenlétüket s ellenszegültek. Erre a betyár fejbe akarta löni az ellenszegülőt, aki azonban szerencsére elkapta a fejt s a golyó a vállát sértezte meg. A rosszul sikerült kísérlet után a banda szétugrott. A rablókat a csendőrség kinyomozta. s Oroszlán Pali most a zalaegerszegi törvényszék fegyházában ül szomorúan. A törvény újra rátette a kezét a vén betyárra, aki aligha fogja többé vízszintlenni a göcseji erdőket s a fegyház falai között végzi be kalandos életét.

— **Az olcsó marhasó.** A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, a mely a sajtolt marhasó, ugynevezett nyalósó forgalomba hozatala iránt intézkedik. A rendelet szerint az illetékes sóhivatalok, valamint a sókereskedők ezentul marhasóbriketeket is árusítanak, még pedig öt kilogrammos és tíz kilogrammos egyöntetű darabokban. E sajtolt marhasó ára a sajtolási költségek miatt métermázsánként 1 korona 60 fillérrel emelkedik az eddigi árral szemben. A sajtolt marhasó forgalomba bocsátásával egyidejűleg a pénzügyminiszterium a poralaku marhasó forgalmában eddig tapasztalt hiányokat is orvosolta. A rendelet kimondja, hogy a marhasót ezentul úgy a sóhivatalok, mint a sókereskedők csakis olmozott zsákokban és pedig zsákkal együtt árusíthatják. A kincstár az eddig forgalomban levő 50 kilogrammos marhasózsákokon kívül 25 kilogrammos és 5 kilogrammos kisebb zsákokat is ad forgalomba olmozott állapotban, a mi a súlyhiányok lehetőségét és az egyéb visszaéléseket kizárja. A zsákok ára fejében 100 kilogrammonként 1 korona 60 fillér összeg a marhasó árába beleszámítatik s így a

vásárló a zsákért semmiféle külön díjat nem fizet.

— **Előléptetés.** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke Prémus Flórián perlaki kir. jbirósági hivatal szolgát I. és Zadrávecz Gábor csáktornyai kir. jbirósági hivatal szolgát II-ik fokozatba léptette elő.

— **Lószőr és sörtevasárlás.** Az igen tisztelt gazdaközönségnek tudomására hozza a Vakokat Gyámoltó Orsz. Egyesület Dunántuli Fiókegyletének gondnoksága (Szombathely Mező-utca 33. Telefonszám 234), hogy a foglalkoztató részére lószőrt és disznósörtét bármily mennyiségben a legnagyobb áron vásárol. A vakok készítményeiről szóló árjegyzék szives kívánatra készséggel ingyen küldetik meg. Az egylet gondnoksága ez uton is kéri az igen tisztelt közönséget, legyen szives egy próbarendelet útján meggyőződést szerezni vak embertársaink készítményeinek (kefe-, seprő- és kosárneműek) elsőrendű jó minőségéről és olcsóságáról, s legyen kegyes becses rendeletei útján is czüdvös intézményt jóakaró támogatásban részesíteni.

— **Ujtás a katonai lovak bevasárlásánál.** A katonai pótlóvak bevasárlásánál a bizottságok eddig kizárólag a ló külső formái figyelembevételével eszközölték a bevasárlást. A legújabb kiadott közös hadügyminiszteri utasítás szerint ezentul a vásárlások csakis beigazoltan jó származású lovak megvételére fognak szorítkozni, ezért a vásár alkalmával vagy fedezetelési jegyet kell előmutatni, vagy az anyalovat is elő kell vezetni s hatósági bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy a csikó ettől származott.

— **Rozskorpa a gazdáknak.** A földművelésügyi miniszter felhívta az összes gazdasági egyleteket, hogy október 15-ig hozzá jelentésk be, hogy tagjaik részére a jövő 1906—1907 évi termelési időnyben a katonai élelmező-raktárak által termelt rozskorpára igényt tarthatnak-e s ha igen, mily mennyiségben. A határidőn túl érkező bejelentések nem lesznek figyelembe vehetőek.

Meteorologia.

Csáktornya észlelő állomás szept. havi meteorologiai feljegyzéseinek eredményei:

Légnymás (0°-ra redukált) valódi havi közepe: 750.03 mm. 30 évi szept. havi közép: 748.07 mm.

maximuma: 760.0 mm. 28-án

minimuma: 742.5 mm. 16-án.

Hőmérséklet valódi havi közepe: 13.9 C°. 30 évi szept. havi közép: 15.8 C°.

maximuma: 29.9 C° 6-án

minimuma: 0.8 C° 26-án.

Párainyomás havi közepe: 10.9 mm.

Relatív nedvesség valódi havi közepe: 88 %.

minimuma: 54 % 28-án.

Felhőzet (0—10 skála) havi közepe: 5.4

Szélereősség valódi havi közepe: 1.5 méter másodpercenként.

Csapadék havi összege: 98.3 mm. 30 évi szept. havi közép: 92.4 mm.

legnagyobb csapadék 24 óraalatt 37.4 mm. 16-án.

Csapadékos napok száma 15.

Zivataros napok száma 3.

Viharos napok száma 2.

Jéges napok száma 0.

Villogás 2-szer jegyeztetett.

Uralkodó szélirány az északkeleti volt.

Szélcsend nem észleltetett.

Sve pošiljke se tičuće zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora,
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni, znastveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa
rađunaju.

Odgovorni urednik: LOPARITS R. JÓZSEF.	Glavni urednik: MARGITAI JÓZSEF.	Izdatelj i vlastnik: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	--

Dobri navuki pred bratvom.

Za jedne dva tjedne se počne bratva. Već i pripravljaju lagve i za gaziti kadi. Po-mećeju pavučinah iz stenh preše, koje su do sada zaostavljene bile.

Približava se bratva; ali čudno je veliko, na vinogradaru se ne vidi veliko veselje, akoprem bratvu i plod nebude ovo leto najhujša, kak se to napre već more videti.

Ne veseli se gazda, akoprem bude se pivnica napunila kak veliju zvrhoma. Dugom ljetu i vngom poslu evo bude svrha bude dosta vina. Pak jeli je potrebno još kaj k tomu, da bude brata sa veseljom pona i zadovoljnostjom, kak da je vngovo vina?

Bormeš je potrebno!

Nije dosta, da se kadi, lagvi napuniju čisto sa zlatnim vinom, treba je i to da vino cenu ima. Dobru cenu, jer samo tak se izplati delo i trud — vinogradara.

A denes nema vino dobru cenu. To jest samo čekajmo . . . Ako clovek ide vu najhujšu i najbolje podrtu čardu za 60—80 fillerov mu daju liter takvu ščavu, kaj mu se vusta skup vlečeju žaludec mu se pokvari i glava ga beli. Dobro vino je bormeš teško dobiti vu krčmi niže kak od jedne korune. Za fino vino je već zlato treba platiti. Takovo vino siromak clovek, ako ga samo sam ne plodi samo senjati more ali piti ne.

Kak je to moguće.

Im ako prilikom bratve idemo vu go-

rice, vidimo da za 10—20 fillerov prodaje liter mušta gazda. Još se veseli, ako po takvoj ceni more prodati. Treba mu peneze, jer je dosta potrošil celo leto na obdelavanje goricah. Veseli se dakle, ako koj cenzar ili trgovac vinski dojde i ponudi mu da mušta kupi akoprem ipo naj smešnešoj ceni.

Jeli ima anda zrok gazda da se bratvi veseli?

Tu je vreme dakle i trsimo se, da hude cene nezemeju volju gazdom od vinogradarstva. Ako on koj vino pije i denes tak velike cene plati za vino, pristojno je, da ovoj ceni najveću stran on dobi, koj se najbolje muči sa vinom, dok ono [vu lagve dojde i dok bude zaisto vino iz njega. A to je vinogradar.

Da to budemo postigli, moraju se vinogradari, vinski gazdi sakupiti družiti i tak sa sjedinjenom jakostjom pomoći na današnjoj nevolji. —

Naj gazdi napraviju utemeljiju bratvene pivničke i vinoprodajne družbe.

Bratvenoj družbi je taj cilj, da gazdi skupnu, veliku bratvu držiju. Znamo, kuliko stoji i kakvoća vina od dobro zvršene bratve, to niti nije moći misliti bez mašinah i bez dobrih bratvenih sredstvah. Je ali jeden gazda, koj samo 2—3 mekote goric ima, kak bude si on kupil mašine dobre preše i drugo sve, bez česa je dobro izplaćeno bratvu ne moći niti misliti. Ovih cena je celi imetek, pak su niti gorice ne tuliko vrdne. Bormeš jeden clovek se nemore pústiti vu takvu stvar, ali ako njih 50—60

gazdov stane skupa. Onda se strošek na 50—60 strani razdeli tuliko more zmoći i najsiromaškeši gazda zato, da mu bude plod bolši, čisteši i vekši. Ako se jednog brega gazdi združiju na skupnu bratvu, budu postigli to, da vngovo jedneforme, čistog mušta tojest vina budu dobili. Ako dojde trgovac segurno nebude zavinul nosa prilikom koštanja nebude prigovarjal, kak to već navadu ima pri jednim — drugim gazdi i sigurno nebude se ufal smešno malu cenu obećati za mušt, jer zna da je dober; ako malu cenu obeća dobro zna, da bude drugi trgovac već obećal, a on more tam iti, gde se breg ruše, more iti vu tretji breg, ako je već i odonud ne zamudil od bratve.

Još i to je jako dobro, da vinski trgovac zna da su gazdi vu družbi jer onda nemore jednoga drugoga mušta špotariti jer je ves mušt jednoforme. Dakle prisiljen je dati za njega cenu. A iz toga pak onda svaki gazda poljeg svojega ressa, kuliko je grozdja dal dobi.

Ako pak ipak nebi mogli mušta za dobru cenu prodati, nije treba zdvojiti. Vre bude prodano, ako bude vino iz njega. Da kak je to moguće od toga budemo vre jednom drugom prilikom pisali:

Politički pregled.

Ovoga meseca 1-ga su ministri, koji su se vu Budapešti zadržavali vu palaci ministerpredsednika sednicu držali. Razgo-

Z A B A V A.

Izповiedna cedulja.

Cesarica i kraljica Marija Therezia je pri svojem dvoru držala red u pogledu viere i čudorednog ponašanja. Ona sama je za svoju najveću čast držala, da su joj njezino čudoredje i vierski osiećaji bili uvijek neokaljani. Njezini dapače najveći neprijatelji u Francezkoj i Pruskoj su joj morali priznati, da je u svakom pogledu skroz krepodna žena. Ona je svakog dana prisustvovala dvem svetim mešam, akoprem je vladarske svoje dužnosti, ratove, zakonodavstvo, nadziranje državnih upravah, ministerialne siednice i u obće sve u vlastitih rukah držala i vodila i niti jednu minutu nije imala za izgubiti. Ona je češće prijemala svete sakramente; Ona je odhranjivala svoju dvanajsteru diecu (šest princova i šest princezah od kojih su dvie u kloster prešle) u strahu božjem, dapače se poveda, da je i jednu molitvenu knjigu sama sastavila; ona je za svoga umrvšega muža Frana svojem rukom sašila mrtvačko pokrivalo, poslie njegove smrti žalobno odieilo, crninu, nije nikad odložilo već uvijek nosila pak je veći gojila misli u koj kloster iditi i tam kakti udovica dosmrti Bo-

gu služiti. Svakog mieseca je u grufu pri njegovoj raki na ure dugo klečala i molila. A kaj se tiče dieljenja podpore siromakom i drugih dobroćinstvah to najbolje karakterizira njezina izjava, kada je rekla: Tko bi me hotel pričeti, da dobro činim, to bi samo moguće bilo, da me ubije.»

Pak kak goder je bila stroga proti samoj sebi u pogledu viere i čudorednog ponašanja, tak je i od svog dvora zahtievala. Jeli dragovoljno ili ne, njezini ministri, dvorjaniki i dvorske gospodje su morale cirkvu pohadjati, postom se podrgavati i svete sakramente prijemati. Kak goder prava gazdarica u kući nemiruje, dok nije sve u redu, tak i ona nije mirovala, dok pri njezinom dvoru nije bilo sve, kaj se duše i tiela tiče, u redu, niti najmnja stvar nije smela manjkati, a kaj se viere tiče, to pak posve ne.

Tako joj je bila u godini glavna briga da se je celi dvor k vuzmu izповiedal i pričestil. Tu nitko od dvora nije smel faleti, od najniže sobarice pak do najvišeg dvorskog castnika. To se je uvijek obavljal na veliki četvrtak i ona sama je primierom visoke ozbiljnosti i svete pobožnosti prednjačila i napravio pred svimi, — prva stupala k stolu božjemu. Tu se je celi puk mogel u nju, kak u zraćo ugledati i primer si

uzeti; mogel se je osviedočiti, da najviša gospoda nedrže, da je viera samo za proste ljude, za da se nebi puntali, kak to danas mnogi misle, koji se drže za učene i gospodu, a u istinu su . . . no pustimo to, — već da se ista cesarica i kraljica pokorava cirkvenim zapoviedjam. Njezini prvi ministri dapače su znali, da ona stvari svete viere nepoznaje nikakove sale, pak su se i oni prilagodili — »Hoćeš, nećeš — morać!» —

Medjutim je njezin prvi i najmožniji minister bil potajni privrzenik i štovatelj francezkoj nevaljanoga, nečudorednoga — skroz pokvarenoga bezviera Voltaire-a, a i sam nije puno do viere držal. On se je zval knez Kaunitz, te se nije sramuval u svojem obiteljskom krugu, kak i u svojih prijateljskih i intimnih krugovih preko viere i cirkve onak zahitljivo govoriti, kak to samo pokvarena banda more. Godine 1782, kad je papa u Beču bil, te ga je svojim posietom počastil, je svetoga oca prijel u navadnem domačem kaputu (u kratko se veli Šlafrok), za znamenje, kak on poleptava sve viersko, naročito pako glavu cirkve kakti najjaču moć cirkve.

Ov knez se je medjutim ipak silno bojal pred cesaricom i to na toliko, da se je

varali su se od budućeg ljeta proračuna i od drugih stvari.

Med austrijskim i magjarskim poslanici još traja razprava vrhu nagodbe. Vu Beču su Szierényi, Mezóssy i Popovics orsački tajniki Otlik ministarski savjetnik Hendel oberinspektor.

Grof Andrassy Gyula minister znutrasnjih poslova je nekuliko danah vu svojim kaštelju vu Töketerbesu srovođal, te je ovoga meseca 1-ga dimo došel.

Jedne novine pišeju, da Njegvo Veličanstvo kralj bude vu novembru mesecu vu Prag išel, gde bude nekoji dan stanuvati.

Baron Calice je bil do sada poslanik Austrije i Magjarske vu Turskoj. Sada je po 53 ljetnoj službi vu penziju išel i dobil je grofovski naslov. Za novog poslanika je grof Palavicini imenuvan vu Tursku i već je prijel svoju službu.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuovane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Kolendar.** Október 8. pondeljek, Brigitta vdovica. — 9. Tork, Dionisius aerop. — 10. Srēda. Ferenc od Borgie. — 11. Četvrtak, Placidija devica. — 12. Petek, Maksimilijan mučenik. — 13. Subota, Kálmán. — 14. Nedelja, Marijin dan. — Evangelium ove nedelja je: Spodobno je nebesko kraljestvo k jednomu kralju. — Zadnji ertalj meseca bude 10-ga ob 4 vuri 39 minuti odvečer. — Vrēme bude, deždovno.

— **Október 6.** Včera je bil žalostni svetek magjarski. Obslužavala se je spomen onih 13 generalov, koje su 1849-ga vu Aradu skončali. Ovi trinajst mučenikov, koji su vitežko branili domovinu, neprijatelja su svigdi skorom preobladali, je po koncu — 1848—49. bitke onaj neprijatelj, koj se nije mogel hvaliti sa svojim vitežtvom, dal obesiti ili streiliti vu Aradskim festungu. Devel

su njih obesili a četiri su strēlili. Oktobra 6-ga je bilo to. Od onda je svetek taj den vu našoj domovini.

Vu celim orsagu su obslužili taj den. Vu Aradu je velika svečanost bila obdržana na kojoj je na jezero i jezero ljudi bilo na-žočni. Ovenčali su i spomenik 13 mučenikov. — Vu Csáktornyji su na ovaj dan škole bile zaprte i deca su vu cirkvu išla, gde je svečana meša bila.

— **Zlati penezi iz glaža.** Vu Parizu je više sto sve iz dobrih familijah mladi ljudi došlo na zanjku, koji su folišne zlate peneze delali. Imali su celu fabriku. Zlatne desetfranke (desetkorune) su iz kristalnog glaža delali. Glaža su poljeg devetsto gradušov vrućine raztalili, onda pak su ga vu modla zlevali. Kada se je razhladil su ga galvanoplast čno pozlatili. Više kak dvestojezer vrednosti zlatih penezah su donesli tak vu promet, i osobito vu takvih mestah su davali vun, gde je vnoگو ljudi bilo. Fabrike su vu Alfortwillen imali, gde su oni koji su peneze hoteli tržiti, jako fal dobili peneze iz glaža.

— **Smrt iz prekšije.** Po jednoj vulici vu Budapešti su ove dane na večer dvoje vesele družtva išla. Jedno iz jedne strani, drugo iz druge strani sa muzikom. Jeden čas su mirno išli. Ali na jedenkrat na iz družtva desnoj strani vulice idući Szabó lstan cipelar skoči na drugu stran vulice i postal je pred Fülöp Istvan konjskim trgovcom, koj je ovo drugo družtvo vodil. Szabó je šibicu vužgal, pak je Fülöpu pod nos ju držal te iz prekšije pitat:

— Ki ste, što ste?

Fülöp je na mesto odgovora tak plusnul prekšenoga cipelara, da se je ov doli smotal. Zatem se je gođi stal i hotel je bežat za Fülöpom, ali su ga pajdaši ne pustili. Do vogla su ga tak peljali, ali tam se njim je iz rukab iztrgel i odbežal je za Fülöpom. Kada ga je dostigel je Fülöp postal. Szabó je kak divji se hotel na konjskog trgovca hititi, ali ov je friškeši bil i sa svojom batinom je tak vudril po glavi cipelara da je ov taki doli se smotal i za mali čas vumrl. Fülöp je zatem išel na policiju gde

se je javil. Njega su prijeli a Szabója pak vu kapuru odnesli.

— **Krvava Ruska.** General Trepov, koj je najviše ljudi dal skončati jer je on bil zapovednik Ruske vu jednim času je vumrl. — Da kak je vumrl to se još nezna. Jedini veliju da ga je slag trefil, drugi veliju da je Trepov oğiđtan bil i zaprli su već njegovog kuhača, koj bi ga tobož oğiđtal. Opet tretji veliju da je Trepov sam sebe skončal. jer je pri caru vu nemilost opal. — Vu Sjedlicah vu Ruskoj je strašna mesarija bila. 172 osobe su zaklali 450 pak njih je težko ranjenih od bune. — Vu carovi palači su opet znašli urotnike, koji su hoteli cara i njegovu familiju zkončati, pak zato je car sada pobegel iz Ruske. Po celoj Ruskoj je denes buna, sablja, revolver i bombe vladaju tam. Osobito je na pomoć ovim i veliki glad, koj po vnoگو mestah vu Ruskoj so širi. Gdo je gladen, se buni . . . Tak se bude dozrela vu Ruskoj buna po kojoj bude vre nekak drugoć pripalo i tam. —

— **Kaj bude sve dražeše?** Lasko olje bude dražeše pri litru 20 fillerov. Vezda budu ljudi barem više kušćinim oljom jeli. — Željezo bude takaj dražeše. — Glaž bude dražeši sa 5% fineši glaž sa 10%. — Sukno i oprava bude takaj dražeše. — Sve je drago.

— **Imendan kralja.** Njegvog Veličanstva imendan je vu četvrtel bil. Na taj dan se je po celim orsagu obslužil službeno imendan kralja.

— **Prestala je kuga.** Vu Jánosfaiu občini je kuga, koja na mesta med svinjama bila prestala, zato od septembra 24-ga je već iz ove občine slobodno svinje nitri i vun tirati.

— **Zaključna vura.** Csaktornyaiski trgovci, tak kak i prije svako ljetu od oktobra 1-ga svoje stacune na večer ob 7 vuri zapreju. Svaki se daklje do zaključne vure naj trsi potrebne stvari priskrbiti iz stacuna.

— **Žrebci budu 1907-ga ljeta vu sledećih medjumurskih občinah:** Vu Alsódomboru občini 2 orsački žrebci, vu Drávaegyház 2, Kotor 2, Légrad 3, Muracsány 6, Mu-

ipak svake godine k vuzmu izpoviedil i pričestil, — kak to samo dragi Bog znađe.

Godine 1774 na veliki četvrtak nije mogel radi trganja u cirkvu, ali je ipak držal za potrebno, da se pred cesaricom izkaže, da makar i nije bil u cirkvi, on se je ipak izpoviedal, te joj je svoju spovednu cedulju za dokaz poslal i ju prosil, neka bi izvolila se iz toga osvieđočiti i na znanje uzeti, da je on, kak svake godine, tako i lietos, svojoj vuzmenoj dužnosti zadovoljil.

Jeli je knez bil bolestan ili nije, jeli je spovednu cedulju od koga za plaću ili badava dobil ili se je izbilja izpoviedal, to nestpada simo, ali ako je nepovlašćeno, to jest bez da se je izpoviedil, do nje došel, to bi opet bil dokaz, kako su mnogi ljudi bez karaktera, ako si hoću čiju nagnjenost osigurati ili ju priskrbeti, pak u to ime su pravni prevarom i lažni svoju saviest obteriliti, samo da od većih budu u ljubavi zadržani.

Cesarica je anda tim morala se zadovoljiti, akoprem je duši sumnjala, da bi knez pravim putem bil došel do spovedne cedulje. Ona si je mogla reći: »Ja sam svoje učinila, kak sam najbolje znala i mogla. U čovieka nutrinu videti i njegovo srđce, njegovu čud iztraživati nēmogu. Ako je tko tak

zločest, da se ufa sa svetimi sakramenti — skrivače igrati i se prenjavlati, onda je samo sebi škodil, a meni ne.»

Medjutim je ona ipak za to još k tomu i odgovorila. Njezin odgovor je bil kratki i hladan a glasil je: »Ona se nada, da minister ne služu Bogu gorje, nego svojoj cesarici i kraljici, i ona mora otvoreno priznati, da je njezina želja bila, — a to na vlastitu utiehu i radi dobroga primera, da od dvora nitko anda niti knež, na veliki četvrtak pri svetoj pričesti falēti neče. Ona se medjutim nada, da će kletu, ako ju Bog požive, kneza pri vuzmenoj izpoviedi i pričesti videti.»

To je bil cesaričin odgovor ministru, za kojega je znala da su mu cirkvene zapoviedi zadnja stvar. Radi toga je pred njom u cieni tak nizko opal, da mu je toga izravnoga odgovora dala, kakovoga bi gazda svojoj služkinji se samo dati podufal.

Knez Kaunitz jn umrl. Njegova neprijateljstva i navale na cirkvu i vieru, mu nisu najliepšu uspomenu saćuvale. I Marija Therezija je umrla, a još danas je ljubljena blagoslivana i postovana od milijunah. —

Mnogi moderni filosofoh je ravnič na krivi put naturalizmusa zasel, ali ne osvievdočenjem u vierskih stvarih; tu se on pri-

kazuje jedino, da dvoji, ali ne da bi imal osvievdočenje, pak samo postavlja slutnje (hypothez). Istinu su ovi philosophi ipak samo u kršćanskoj vieri našli.

Evo izreke nekojih znamenitijih: Veliki philosoph Kant je pri koncu svojega života rekel. »Biblija je i ostane najveća dragocienost, bez koje bi ja bil neznačica.« Jakobi veli: »Glavom sam poganin, ali srdcem sam kršćenik.« — Nieki Fichteov prijatelj mu se je pritužil, da nērazme sve iz njegovog philosophičkog systema, a Fichte mu je odgovoril: »Citajte Ivanove evangeliume, tamo najdete sve kaj mis'im.« — Hegel-ova molitva na smrtnog postelji (tak poveda njegova udova) je bila: »Jezus vzemi me posve k sebi!« — R. pl. Mayer piše: »Iz cielog srđca kričim: Prava i izbiljna philosophia nemože i nesmije drugo biti, kak propäeutika (predkorak) za kršćansku vieru.

Jeli je anda philosophia obfadala kršćansku vieru? Nije! Tko pak bi se ipak to podufal tvrditi, taj pokazuje, da nepozna niti jedno niti drugo.

Tko je poznal jedno i drugo, jeli Marija Therezija ili minister knez Kaunitz? —

Em. Kollay.

rakeresztur 5, Muraszentmarton 3, Muraszerdahely 6, Novakovec 3, Raczkanizsa 2, Zalaújvár 2 orsačke žrebce dobi. Alsódomboru Dravaegyház, i Kotor občine su prošile, da se njim još jedan žrebec više daje, ta prošnja nije bila zvršena. Stridó se je prošlog ljeta odpovala žrebcev, pak zato na mesto Stridó dobi Rackanizsa 2 hladne krvi žrebce

— **Vizita žrebcev.** Oni gazdi koji svoje žrebce imaju i koji nje pušćati hoćeju, moraju svoje žrebce na vizitu gnati. Vizita bude novembra 3-ga vu Nagykanizsi, novembra 5-ga vu Letenyi, 6-ga vu Perlaku, 7-ga vu Csaktorny, 8-ga vu Alsóendvi, 12-ga vu Pacsi, 13-ga vu Zalaegerszegu, 14-ga vu Novi, 19-ga vu Keszthelyu, 20-ga vu Tapolci, 21-ga vu Sümegu, 22-ga vu Zalaszentgrotu svigdar pred poldan ob 10 vuri. Dakle oni gazdi, koji imaju žrebce naj se truju točno vu terminu na vizitu gnati nje, jer drugač je pušćati nesmeju. Ako pak je potlam hoćeju dati previziterati, to bi njih vno go koštalo.

— **Zaručenje.** Torkos Ferenc magj. kraljevske orsačke željeznice kasser vu Novimárof banhofu si je zaručil Puhán Ella gospodičinu iz Drávaszárhelya.

— **Nabuhali su prošloga meseca** 18-ga vu noći Štefanec Matyasu iz Ternovcsaka na putu vu Nagyédesdu Rantes Elek iz Nagyédesdu i Rebenyik Janos iz Gaborvölgya. Tak su ga nabuhali da mu je negdinegd i do živoga došlo i zbog čutené bolesti nje tuži.

— **Lepi ftiček** je došel na zanjke prošloga meseca 22-ga na sejmu vu Szi. Iloni Irek Andraš iz Bednjače (Horvatska) su na sejmu ravno onda prijeli kada je Szeran Ferencovog žepa hotel 12 korun vkrasti. Žandari su ftička prijeli i na hladno deli

— **Na količu nabodjena ženska.** Vu Lučanah je Dreisinger Amalija jabuke stepala iz dreva. Med tem je doli opala iz dreva — i ravno na plot te ju je — plovov količ prek prebol. Onak je visela na količu, dok nije se količ pretgel i na zemlju. je opala. Kada su domači dimo došli su ju već mrtvu našli.

— **Velika nesreća na železnici.** Med Porečom i Krivovrbo banhofi su se prošloga meseca 27-ga tresnuli dva cugi. vno go vagonov je bilo razbitih, tri ljudi su vamrli med njimi jeden duhovnik i jedna mati, koja je sa svojim sinom išla vu školu vu Klagenfurt. Strašno vno go osobah je bilo ranjenih. Cug je iz Poreča jako prezagod otišel pak zato se je pripetila nesreća.

— **Ubojstvo.** Pri Sv. Vidu niže Ptujja su vu šumi našli sa razbitom glavom Anu Bedračevu, koja je razpitana živela od svojega muža reimenara. Vu šumi nju je njeni muž vmoril i ostavil. Ubojnika su niti sada ne prijeli.

Sve na zmes.

— Vu Vladivostoku se je ta čuda pripetila, da su tati vkrali jednoga celoga damšifa »Matid« zvanoga. Celi damšif vkrasti, to je samo vu Ruskoj moguće.

— Vu japanskim glavim varašu vu Tokiju bude velika svetska izložba.

— Damšif »Goesta« zvani se je na severnim morju vu velikim vihru potunul, 22 ljudi se je vtopilo, 8 se njih je oslobodilo.

— Vu Parizu su prijeli jednoga soldačkoga bjegunca, Blau zvanoga koj je 30 jezer vredne dragocenosti vkral.

— Selo Viška na Českim je na pepel zgorelo.

— Vu Tirolskom vu Hevu je takaj o-genj unistil 15 hiž, 45 gazdov je bez krova kvar je 150 jezer korun.

— Prilikom, kada je Ferenc Ferdinand putoval vu Dalmaciju su željeznicu stražili, na toj straži su 3 žandari oranjeni.

— Selo Kureli vu Ruskoj je zbog poplave čista zamajeno, izginuto. Više 200 ljudi se je vtopilo.

— Friderika Zeller, koju je bečki sud na smrt odsudil je od kralja milost dobila i sedela bude 20 ljet rešta.

— Vu Magjarskoj su bili englezki trgovci, koji ovdi hoćeju vno go fabrikah dati zazidati.

— Vu Rotterdamu su prijeli jednoga Ferg zvanoga direktora banke, koj je sa 700 jezer forinti vkradjeni penezi hotel skočiti.

— Vu Kinezkoj vu Hongkongu je veliki viher bil 15 jezer ljudi je našlo smrt. 18 damšifov se je od vihra vtopilo. Više lajdah je viher na sredina varaša hitil. Kvar je više 100 milijunov korun.

— Vu Siciliji je potres bil, koj je velikog kvara napravil.

— Vu Karavankah je sneg gliboko zapal brege.

— Vu Pečuhu bude orsačka izložba poljodelstva i industrije (meštrije). —

Kakov je bil gardist.

Dalje.

Odzadi ostavljeni šereg je tiho poslusal kad se započne bura. A napre odlazeći šereg pak je gda gda postal, i gde spinava juč, i gde na črevi ležeč lešoval, da gde je ipak neprijatelj, — školnik pak je na svaki postaji vužgal za spaženje svoga kanona potrebno židovsko kožu, tojest gobu. Pred menom ogenj, a hrbtum voda si je mislil, i tak od slove do slove je istinu imal, da doklam vu ruki mu je musikala goreča goba, a po hrbtu mu je smrtni znoj tekel doli. Vu ovim svojim položaju je opet jedenput jako potegel iz svoje čutore, ali nato su mu tak počele već musikati oči njegve, da za kratko vreme čez meglo zašlo je nekakovo neprijateljsko formu počel videti.

— Stojte moji prijatelji! — reče školnik! — Tiho! legnite si, tamo im je neprijatelj!

I prestrašeni gardisti su se hitro doli hitili i na jedenput i njim se tak vidlo, takak dabi vu blizini neprijatelja bili vidli, koj uprav kak oni, na polju skup ščućnjem čekaju nanjih.

A batrivost gospona školnika je od dobrog šomljajnskoga vina na najvišešim gradu stala, on dakle si je tak počel misliti najbolje bude postati, tojest bliže neprijatelja ni idti i čim gusteše vu zrak strelati, jer nato se lahko prestraši neprijatelj i pobegne; — ako pak nebi to učinil, onda odzadi ostajući šereg, koj pucanje bude zasigurno i počul. dojde nam na pomoć.

Još niti nije dovršil ovo svoje premišlanje i svoj možar s velikim glasum je puknul, a na ovo bojno spomeno gardisti ga potjednim, gde pak svi najedenput jesu počeli strelati, — zmes pako kak veliki zvon se je čul glas možara.

Ovo vitezko strelanje je naše prama nebi i peklum se vitezki boreče viteze čisto vu ognjenicu doneslo tak, da bi makar do

kasno večera sprožavala svoje oružje, — ako najme nebi njim zmenjal prah.

— Na ali vezda šta ćemo činiti? — veli školnik od ovoga vitežkoga pucanja čisto zažarnjeni — prah nam je zmenjal, pomoć ne dohadja, — a neprijatelj, kak se mi vidi, niti se ne gene iz mesta.

— Kajpak či se gene! — veli jeden gardišt.

— Nego već Bogme se i giblje! — zavikne školnik, nekoje gardiste svoje oružje od sebe odhitajuč — alo bëgeč! — jesu jesu tak blizo počeli bežati, da nje niti najbolši lovni hrt nebi mogel dostići: Nato i gosponu školniku je v pete zašla batrivost i niti on nije zanemarl nasledovati lepu peldu, bez toga, da bi njemu v pamet došlo i selskoga kananiri vu naglosti jesu pozabili svoje cifraste čolie sobum zeti zvun jednoga, ki je plantav bil, dakle nije mogel bežati.

I evo, kak jesu oni široku gledali, kad bi nam mesto odzadi ostavljenoga šerega bilo došli, ovoga šerega nis već tamo našli. Od toga jesu se još bolje prestrašili i jesu još bolje bežali prama svomu domu.

Kad bi pako do sela bili došli, još bolje jesu gledali. Veliki vitežki šereg, — kaj gusto pucanje svojih vorpatrollov je za neprijateljsku pucanje mislil, poleg toga još vu vremenu jesu nazaj potegel, tojest vitežki je pobegel, vezda poleg plana svoga izebra-noga nadvodje, peštanskoga fiskaliuša, s ženami i decun, je šancal selu, tojest bolje da su jarka kopali, da nebude neprijatelj po lehkim načinom mogel zeti i pomisliti njivo blago.

Školnik kad bi videl, da veliki šereg još njegovoga maloga šerega se bolje boji, — niti nisi je dobro podehnul, jako je počel špotati šerega da zakaj nisu došli njim na pomoć pak zakaj jesu nje vu najvekšu silu postavili?

Nato sto i sto pitanji jesu obuzeli školnika, med kojih najviše jesu to pitali: jeli ide već neprijatelj i jeli je blizo?

Naše oštro pucanje iz početka je grozno poništenje činilo med njimi — veli školnik — i pobegli su, ali onda nam je zmenjal prah, presiljeni jesmo bili pobežli, — i vezda bude sigurno napre došel da zauzme našo selo.

— Jezus, Marijo! zbogom smo! žurijmo se! — je počel vikati preplašeni pak činili, najedenput samo sa na bojnim polju ostavljenim možarum i s nekojemi puškami med nje dostruže onaj plantavi vitez, koga je školnik za pomoćnika potrebuval pri možaru.

Nadvodja i puk je znatiželjno počel opet spitavati ovoga osatka vitežkoga vorpatrolla.

— No ali vi ipak svi skup jeste veliki bedaki; — veli s tečnim smehu plantavi kanonir, — im niti tora niti glasa nema tamo neprijatelju. Ono što gospon školnik i druga spuškami oboružena gospoda vu megli s svojimi od vuna musikajućemi oči jesu za neprijatelja gledali, pak po polju razproženi gnoj vu malih kupcov.

— Kupci? — reče celi vitežki šereg s širokimi oči i vustimi; — no mi smo se onda nasolili!

Pri šancu delajuči puk je zatem med sramom srditostjum, smehum i rujanjem o-dišel kući.

(Koncc sliedi.)

Majcen Ferenc

A sós-kúti „PAULA“- forrás sós-kúti „VITA“- forrás

természetes hazai ásványvíz.

természetes hazai, alkalikus, carbon-natron ásványvíz.

Páratlan és kristálytisza, szénsavdús borvíz.

Leghírnevebb orvosprofesszoraink szenciációs gyógyeredményeket érnek el vele.

706 5-10

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Muraköz és Alsólendva egyedüli főelárusító STRÁHIA TESTVÉREK Csáktornya.

Gubona árak. — Ciena žitka

mmázsa.	1 m-cent.	kor fil.
Buza	Pšenica	13.00 —
Rozs	Hrz	11.00 —
Árpa	Jecmen	12.00 —
Zab	Zob	12.50 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.00 —
Fehér bab uj	Grah belj	20.00 —
Sárga » »	» žuti	15.60 —
Vegyes » »	» zmšan	14.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	20.00 —
Lenmag	Len	20.00 —
Tökmag	Koščice	18.00 —
Bükköny	Grahorka	13.00 —

Pályázati hirdetés.

A katori községi elemi népiskolánál

2 tanítói és 2 tanítónői

állás szerveztetik.

Mindegyik állásnak javadalma 600 korona évi fizetés és 200 korona lakbér.

A fizetéseknek 800 koronáig kiegészítéseért miniszter urhoz kérvényintéztetik. Azonkívül a községi kisedővödáknál

2 óvonői állás

szerveztetik, mindenik 600 korona évi fizetéssel és 80 korona lakbérrel.

Ezen összes állásokra vonatkozó szabályosan felszerelt pályázati kérvények október hó 15-ig alulírottához küldendők.

KOTOR, 1906. október 1.

Fundák Vince,
bíró.

809

Védjegy: „Horgony!“

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónak bizonyult házi-szer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, csúznál és meghűlések-nél**, bedörzsölés keppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

Dr Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlanhoz“, **Prágában.**

Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Hrastovi lagvi,

vu svakoj velikoči do 70 hektolitrov
se moreju dobiti pri

Alexu Breyer i Sinu vu Križevci (Hrvatska)

Cena je od 6 korun pri 100 litrov
i dalje.

706 11-13

Lagve moreju poštuveni kupci vu Križevci prek
zeti.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy helyben a **Petőfi-utczai Neumann Salamon**-féle házban egy

rőfösárú üzletet

nyitottunk.

Nagy választék, pontos kiszolgálás és jutányos árak által igyekezni fogunk becses vevőink teljes megelégedését megnyerni.

Becsés pártfogásukat kérve maradunk

kiváló tisztelettel

Hirschsohn Testvérek.

Trgovina odpiranje.

Čast nam je obznaniti p. občinstvom, da u Csáktornya vu **Petőfi-ullci** (gde sada **Neumann Salamon**, sin Štefekov ima svoju hižu) jednu

robnatu trgovinu

smo odprli.

Preporučamo naše uredjeno veliko skladišće svake fele modne i druge robe, za najfalešu cėnu i podvorbu!

Vriedno povjerenje proseć, ostanemu

sa štovanjem

Brača Hirschsohn.

BUDAPESTEN

AZ EGYETLEN

FÜGGETLEN

ELLENZÉKI

nagy napilap :

„AZ UJSÁG”

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 28 K | Negyedévre 7 K — f
Fél évre 14 „ | Egy hónapra 2 „ 40 „

Gyönyörű albumajándék karácsonyra **Az Ujság** minden előfizetőjének kivétel nélkül!

MEGRENDÉLÉSI CÍM: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala, Budapest, VII., Kerepesi-út 54.

Necsak olvasni

hanemmeg is kell kísérlni **BERGMANN és TÁRSA, Dresden és Telachen a/E** régen bevált, gyógyító hatású

Steckenpferd lilium-tej-szappanát

azelőtt Bergmann-féle liliumtejszappant (jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőktől ment, fehér arcibort, valamint gyengéd arcszint nyerjünk.

Darabja 80 fillér-ért kapható:

Stráhia TestVérek-nél
Csáktornya.

791 5-50

Keil-Lakk

legkitünőbb mázólo szer puha padló számára.

799 5-6

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Clasur” fénymáz 90 fillér.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók :

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan, — Horvat A. Varazsdon.

Egy jó erkölcsű

tanonc

felvétetik

Kramarits Viktor

fúszkereskedésben

PERLAKON.

804 3-3

Országos vásár.

PERLAK nagyközség (Zalamegye, Muraköz) ez idén és a következő években is, őszi országos vásárját

SZENT LUKÁCS nap utáni kedden azaz
október hó 23-án tartja meg.

Perlak, mint az Alsó-Muraköz központja különösen alkalmas hely a jó hírű muraközi lovak és csikók beszerzésére.

PERLAKON, 1906. szeptember 18-án.

803 3-3

Perlak község előljárósága.